

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG“, br. 40/10, 06/13, 70/17 i 125/23), i člana 31 stav 8 Zakona o Kreditno-garantnom fondu Crne Gore („Službeni list CG“, broj 89/25), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 5. februara 2026. godine, donio je

O D L U K U
O MINIMALNIM STANDARDIMA ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA U POSLOVANJU
KREDITNO-GARANTNOG FONDA CRNE GORE

Predmet

Član 1

Ovom odlukom propisuju se minimalni standardi za upravljanje rizicima kojima je Kreditno-garantni fond Crne Gore (u daljem tekstu: Fond) izložen u svom poslovanju.

Vrste rizika

Član 2

Fond je dužan da na adekvatan način, a u skladu sa vrstom i obimom svog poslovanja identifikuje, mjeri, prati i kontroliše rizike kojima je izložen u svom poslovanju, a naročito:

- 1) kreditni rizik;
- 2) rizik likvidnosti;
- 3) tržišne rizike; i
- 4) operativni rizik.

Sistem upravljanja rizicima

Član 3

(1) Radi uspostavljanja sistema upravljanja rizicima, Fond je dužan da:

- 1) uspostavi procedure za:
 - identifikaciju, mjerenje nivoa i procjenu rizika;
 - upravljanje rizikom;
 - procjenu i kontrolisanje rizika povezanih sa garantovanim kreditima; i
 - izvještavanje organa Fonda i Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka);
- 2) odredi zaposlene koji će biti uključeni u sistem upravljanja rizicima;
- 3) adekvatno dokumentuje proces upravljanja rizicima;
- 4) uspostavi, prati i održava interne limite izloženosti koji će biti u skladu sa strateškim ciljevima Fonda;
- 5) analizira uticaj makroekonomskih trendova na izloženost rizicima i portfolije ulaganja.

(2) Fond je dužan da periodično, a najmanje jednom u dvije godine, preispituje i po potrebi ažurira procedure iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

(3) Fond je dužan da obezbijedi jasnu razdvojenost organizacionog dijela zaduženog za upravljanje rizicima u odnosu na organizacione djelove koji se bave donošenjem odluka o poslovnim transakcijama i preuzimanjem rizika.

(4) Fond je dužan da uspostavi i održava efikasan informacijski sistem koji omogućava obezbjeđivanje blagovremenih, tačnih, pouzdanih i detaljnih informacija i izvještaja organa Fonda neophodnih za donošenje poslovnih odluka i upravljanje rizicima.

Upravljanje kreditnim rizikom

Član 4

(1) Kreditni rizik, u smislu ove odluke, je rizik nastanka gubitaka za Fond zbog dužnikovog neizmirenja obaveza u slučaju nastanka garantovanog događaja, odnosno u slučaju pogoršanja kreditne sposobnosti druge ugovorne strane, u slučaju investiranja sredstava u depozite i obveznice i druge investicione instrumente na domaćem i međunarodnom finansijskom tržištu.

(2) Fond je dužan da redovno, a najmanje tromjesečno, mjeri, prati i procjenjuje izloženost kreditnom riziku po osnovu odobrenih garancija i portfolija ulaganja na način koji omogućava blagovremeno preduzimanje odgovarajućih mjera radi smanjenja kreditnog rizika i da o tome izvještava organe Fonda.

Upravljanje portfoliom ulaganja

Član 5

(1) Fond je dužan da prilikom donošenja odluke o investiranju sredstava u depozite i obveznice i druge investicione instrumente obezbijedi nezavisno mišljenje organizacionog dijela zaduženog za upravljanje rizicima o procjeni kreditnog rizika namjeravane investicije.

(2) Fond je dužan da definiše limite izloženosti prema jednom licu ili grupi povezanih lica i da redovno prati usklađenost poslovanja sa tim limitima.

(3) Fond je dužan da redovno vrši analize osjetljivosti uticaja tržišnih i makroekonomskih faktora, kao i faktora specifičnih za emitenta ulaganja na kvalitet portfolija ulaganja.

(4) Fond je dužan da obezbijedi posebno praćenje izloženosti sa povišenim kreditnim rizikom i nekvalitetnih izloženosti, i da preduzima aktivnosti u cilju smanjenja takvih izloženosti.

Dosije garancija

Član 6

Fond je dužan da obezbijedi da svaka izdata garancija bude adekvatno i tačno dokumentovana, i da za svaku garanciju uspostavi i održava uredan i kompletan dosije koji hronološki prati garanciju od odobravanja do njenog isteka ili naplate isplaćenih sredstava po garanciji u slučaju nastanka garantovanog slučaja.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Član 7

(1) Rizik likvidnosti, u smislu ove odluke, je rizik koji proizilazi iz postojeće ili očekivane nemogućnosti Fonda da izmiri svoje novčane obaveze u trenutku njihovog dospijanja.

(2) Fond je dužan da uspostavi sistem za upravljanje rizikom likvidnosti koji obezbjeđuje:

- 1) identifikaciju izvora rizika likvidnosti;
- 2) praćenje potencijalnih obaveza isplate sredstava po osnovu izdatih garancija;
- 3) projektovanje priliva i odliva novčanih sredstava;

- 4) utvrđivanje indikatora likvidnosti i njihovo korišćenje u procesu praćenja likvidnosti;
- 5) adekvatno postupanje u slučaju privremenih i dugoročnih poremećaja likvidnosti.

(3) Fond je dužan da u slučaju nemogućnosti izmirenja dospjelih obaveza odmah obavijesti Centralnu banku o iznosu nedostajućih likvidnih sredstava, razlozima nelikvidnosti i planiranim aktivnostima za prevazilaženje nelikvidnosti.

Upravljanje tržišnim rizikom

Član 8

(1) Tržišni rizik, u smislu ove odluke, je rizik nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog promjena vrijednosti portfolija ulaganja, uzrokovanih kretanjem cijena na tržištu.

(2) Fond je dužan da internim aktom propiše proceduru izvještavanja organa Fonda o svim značajnim transakcijama koje nijesu dogovorene u skladu sa tržišnim uslovima.

(3) Radi upravljanja tržišnim rizicima, Fond je dužan da periodično, a najmanje kvartalno, analizira osjetljivost ulaganja Fonda na promjene tržišnih faktora, kretanja i likvidnosti relevantnih finansijskih tržišta i volatilitnosti i korelacije tržišnih cijena različitih finansijskih instrumenata i da procjenjuje potencijalni negativni uticaj na finansijski rezultat i kapital Fonda.

Upravljanje operativnim rizikom

Član 9

(1) Operativni rizik, u smislu ove odluke, je rizik nastanka gubitka u poslovanju Fonda koji proizilazi iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa i sistema, propusta (namjernih i nenamjernih) u radu zaposlenih ili iz spoljnjih događaja, uključujući i pravni rizik.

(2) Fond je dužan da u okviru upravljanja operativnim rizikom naročito obuhvati:

- 1) rizik informacionog sistema;
- 2) poslovne promjene, uključujući nove proizvode, aktivnosti, procese i sisteme;
- 3) pravni rizik;
- 4) spoljne događaje;
- 5) operativni rizik koji proizilazi iz eksternalizacije; i
- 6) značajne inherentne rizike u postojećim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima.

(3) Fond je dužan da radi utvrđivanja i mjerenja, odnosno procjene operativnog rizika uzme u obzir sve relevantne interne i eksterne faktore i događaje koji su rezultirali gubicima, kao i rizik kojem je Fond izložen, koji se može smatrati operativnim, ali nije doveo do ostvarivanja gubitka.

(4) Fond je dužan da identifikovani operativni rizik redovno mjeri, odnosno procjenjuje uzimajući u obzir mogućnost i učestalost njegovog ostvarivanja, kao i njegov potencijalni efekat.

(5) Za potrebe stava 2 tačka 1 ovog člana, Fond je dužan da internim aktom definiše i primijeni pravila za sprečavanje pojave sigurnosnih problema u IT sistemima i servisima i za minimiziranje negativnih uticaja koje bi ovi problemi mogli imati na pružanje IT servisa.

(6) Fond je dužan da u kontinuitetu razmatra da li promjene u postojećem operativnom okruženju utiču na efikasnost postojećih mjera sigurnosti, zahtijevaju njihovo prilagođavanje ili uvođenje dodatnih mjera u cilju smanjenja povezanih rizika.

Izveštavanje Centralne banke

Član 10

Izveštavanje Centralne banke o rizicima utvrđenim ovom odlukom vrši se na način i u rokovima utvrđenim odlukom kojom se propisuju izvještaji koje Fond dostavlja Centralnoj banci.

Stupanje na snagu

Član 11

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu CG“.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

**PREDSJEDAVAJUĆA
G U V E R N E R K A
dr Irena Radović, s.r.**

O.br. 0101-1167-2/2026
Podgorica, 5. februar 2026.godine